

Kampanje za organizovanje i učlanjivanje mladih u Regionu

Redovni sastanak Odbora mladih RSS „Solidarnost“ održan je od 08-09.05. u Bečićima s obzirom da ove godine Crna Gora, po principu rotacije, predsedava ovom mrežom. Sastanak je započeo pozdravnim rečima Ivane Mihajlović, koordinatorke Sekcije mladih Unije slobodnih sindikata Crne Gore i Emilije Grujić, koordinatorke na zajedničkom projektu „On the way to the EU“ (<http://www.onthewaytoeu.net/>). Sastanku su prisustvovala po dva predstavnika mladih ispred devet sindikalnih centrala - članica RSS Solidarnost.

Mladi su, na samom početku, predstavili najnovije aktivnosti svojih sekcija, sa posebnim fokusom na kampanje koje su sprovedene ili se sprovode u cilju organizovanja i uključivanja novih članova.

Savez sindikata Makedonije – SSM je otpočela anketu o upoznatosti sindikalnih predstavnika sa poslednjim izmenama Zakona o radu, posebno u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu (BZR). Jedan od zaključaka je da u firmama u kojima postoje sindikati, stepen BZR je na dosta visokom nivou, da radnici uglavnom znaju svoja prava, te da je odnos poslodavaca, stručnih lica i predstavnika zaposlenih na zavidnom nivou. Interesantno je da je stepen BZR u multinacionalnim kompanijama, i ako nemaju sindikalno organizovane radnike, primetno visok s obzirom da ove kompanije poštuju kako nacionalne propise, tako i sve evropske direktive.

Druga aktivnost koju ova centrala sprovodi odnosi se na to da se kroz formalno i neformalno obrazovanje uvrsti kao poseban predmet sindikalno obrazovanje.

Konfederacija slobodnih sindikata Makedonije – za 1. maj - Međunarodni praznik rada predstavnici Sekcije žena i Sekcije mladih imali su zapaženu zajedničku aktivnost čiji je glavni cilj bio upoznavanje građana sa tim zašto se treba sindikalno organizovati, koja je uloga sindikata i slično. Uskoro će biti konstituisana Sekcija mladih na nivou Konfederacije.

Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine – uspešno je započeta kampanja predstavljanja sindikata učenicima srednjih škola koji tek treba da stupe na tržište rada. Pokazalo se da je akcija izazovna i veoma interesantna za učenike.

Nastavljeno je sa edukacijom nove generacije mladih aktivista u okviru Sindikalne škole.

Ova centrala, a posebno Sekcija mladih, trude se da putem socijalnih mreža predstave sve aktivnosti, posebno na FB stranici Sekcije mladih SSBiH.

Savez sindikata Republike Srpske u prethodnom periodu nije sprovodio posebne kampanje usmerene na organizovanje i učlanjivanje jer je sve svoje kapacitete stavio u službu odbrane Zakona o radu i očuvanja kolektivnih ugovora. Međutim, upravo kroz aktivnosti koje je Savez sprovodio u ovom pogledu u prethodnom turbulentnom periodu, zadobijena je veća medijska pažnja, kao i poverenje građana i članstva.

Ujedinjeni granski sindikati Nezavisnost – u toku je rad na jačanju Sekcije mladih i na tom putu interesantno je da su se studenti zainteresovali za rad sindikata i izrazili želju da aktivno učestvuju u radu i daju svoj doprinos. Istaknuta je važnost informisanja mladih kako bi im se približilo sindikalno delovanje. Umrežavanje mladih, posebno kroz danas aktuelno korišćenje društvenih mreža je važno, i to je planirano za naredni period. Takođe će se truditi da kroz studentske organizacije bliže predstave rad sindikata mladima i otvore teme koje su od značaja za njihov život i rad.

Savez samostalnih sindikata Srbije – stopa nezaposlenosti mladih koja dostiže oko 47% diktira i aktivnosti same centrale i Sekcije mladih. Edukativni seminari, štrajkovi, podrška sindikatima, učestvovanje u izradi zakonskih rešenja, medijski nastupi samo su neke od aktivnosti koje centrala i Sekcija sprovode u cilju jačanja sindikata, uključivanja i organizovanja novih članova. Snaga organizacije ogleda se u masovnosti i to je važno da se približi zaposlenima, posebno novim sindikalnim članovima. Sa tim u vezi prisutnima su predstavljeni i neki od video spotova koji se prikazuju članstvu. Pomenuta je i kampanja koju je u prethodnom periodu sprovela Sekcija mladih SSSS koja se ogledala u jednoj društveno

korisnoj, ekološkoj akciji u Kragujevcu, a ticala se učestvovanja u čišćenju Dulenske reke koja se uliva u akumulaciono Grošničko jezero iz kojeg se grad snabdeva zdravom pijaćom vodom, što je bilo dobro medijski praćeno.

Takođe je predstavljen i pilot projekat koji je sproveden u Vojvodini, a ticao se „ulaska“ sindikata u srednje škole. Predstavnici sindikata, uz pomoć kolega iz Sindikata prosvete, posetili su oko 60% novosadskih škola i deo škola u drugim gradovima. Predavanja su držana u okviru predmeta Građansko obrazovanje. Ova praksa biće nastavljena i u narednom periodu.

Savez slobodnih sindikata Slovenije (ZSSS) – Savez je otpočeo kampanju koja se tiče promocije Garancije za mlade među mladima i poslodavcima. S obzirom na terenski rad (posetu 12 gradova) i rad sa mladima, kampanja će ujedno doprineti informisanju mladih i eventualno njihovom organizovanju i uključivanju.

Festival Dostojnog rada je sproveden uoči Međunarodnog dana dostojanstvenog rada, 7. oktobra. U okviru festivala imali su akciju sa tikvicama i pozvali su predstavnike vlasti da preuzmu tikvice (koje u prenosnom značenju u Sloveniji predstavljaju laž). Ova aktivnost je bila dobro medijski posećena, ali se predstavnici vlasti nisu odazvali, osim predstavnika Kancelarije za omladinu pri Ministarstvu za obrazovanje, koji su preuzeli tikvice.

Uoči Prvog maja imali su aktivnosti na mestu u kojem se tradicionalno okupljaju sindikalci i drže sindikalne govore za praznik rada. Tu su mladi imali svoj štand i rulet sa pitanjima koja su se odnosila na prava iz rada i na sindikalni pokret. Mladi koji su odgovarali na pitanja dobijali su simbolične nagrade. Vladalo je veliko interesovanje mladih.

Takođe, mladi su uključeni od strane Saveza i u kampanju koja se odnosi na reformu penzionog sistema koja je trenutno aktuelna u Sloveniji. Mladi će u tom procesu imati pravo glasa i čak biti prisutni i na sednicama Ekonomsko-socijalnog saveta Slovenije, što sindikati posebno moraju koristiti jer mogu učestvovati u socijalnom dijalogu, pa samim tim i mladi jer nijedna nevladina organizacija to ne može. Posebno je apostrofirana aktivnost koja vodi ka tome da se u okviru ove centrale oformi Sindikat prekarnih radnika što bi bilo od velikog značaja.

Unija slobodnih sindikata Crne Gore – Sekcija mladih USSCG sačinila je akcioni plan za kampanju koja se odnosi na informisanje, organizovanje, uključivanje i formiranje Sekcije mladih granskog sindikata telekomunikacija. Pored toga, pomenut je projekat „Zaštita prava mladih na tržištu rada“ na kojem je Sekcija radila u partnerstvu sa NVO ADP ZID tokom 2013. i 2014. godine. Sekcija je doprla do imponantnog broja mladih (preko 4 000) i uključila značajan broj u sopstvene redove i aktivnosti.

Poseban akcenat je stavljen na aktuelne kampanje koje sprovodi **Savez samostalnih sindikata Hrvatske**. Kampanja „Uštekaj se u sindikat“ se realizuje godinu i po dana u 20 podružnica u kojima već deluje sindikat. Pored informisanja mladih o važnosti sindikalnog udruživanja i aktivizma, kroz kampanju je učlanjeno novih 150 radnika.

Kada je u pitanju uključivanje mladih, potrebno je omogućiti im nešto konkretno, opipljivo, nešto što njima treba, što im je zanimljivo i potrebno. Neformalni razgovori i pristup prilagođen ciljnoj grupi ključni su za uspeh kod organizovanja i uključivanja. Takođe, pozitivan pristup umesto kritike koja je karakteristična za sindikate, nešto je što posebno može zainteresovati mlade. U tom smislu SSSH je osmislio i novi pristup mladima kroz društvene mreže.

Predstavljena je aktivnost „Reci to cipelama – prosvjed ostavljenih cipela“, te koja je kroz performans, životne priče i poruke onih koji su emigrirali iz Hrvatske na slikovit način prikazala i ukazala na jedan od gorućih problema u ovoj zemlji, a to je ogroman broj ljudi koji su napustili Hrvatsku tražeći bolje životne i radne uslove u drugim evropskim zemljama. Ova aktivnost izazvala je ogromnu pažnju javnosti, a posebno mladih koji su prilikom javljanja sindikatu mahom govorili da treba da se bavi i ovakvim stvarima. S obzirom da je ovo problem sa kojim se suoćavaju i druge zemlje regiona, ova aktivnost izazvala je veliko interesovanje kod prisutnih.

Želimir Stanić (ZSSS, Sindikat mladi plus) je u svojstvu člana **Odbora mladih Evropske konfederacije sindikata** predstavio aktivnosti i rad ovog odbora, te ukazao da je

organizovanje i uclanjivanje mladih od novembra 2015. godine označeno kao prioritet EKS-a. Formirana je Radna grupa za organizovanje, gde će i mladi imati svog predstavnika. Namera je da se sindikat učini zanimljivim i korisnim ne samo za članove već i za sve one koji su na nesigurnim poslovima, za migrante i druge ranjive kategorije na tržištu rada.

Odbor mladih EKS-a usvojio je dokument u vezi sa prepoznavanjem važnosti organizovanja i uključivanja, i finansijske i tehničke podrške nacionalnim centralama kako bi jačali i omasovili svoje organizacije. EKS dosta radi na on line kampanjama, što se može videti na sajtu <https://www.etuc.org/> kao i na društvenim mrežama. Povećana je i saradnja sa Panevropskim regionalnim većem PERC, tako da Komitet mladih PERC-a može učestvovati i na sastancima Odbora mladih EKS-a.

U nastavku rada, mladi su se osvrnuli na probleme sa kojima se suočavaju u svakodnevnom radu, kao i na mogućnosti koje prepoznaju i koje bi prema njihovom mišljenju mogle biti od značaja u rešavanju određenih problema u radu. Kao izazov je iznova prepoznat način pristupa mladima, koji bi sindikalizam i sindikalno delovanje učinio prijemčivim i lako prihvatljivim mladima i koji bi doprinio porastu interesovanja mladih za sindikat. Pored nesporne podrške koje nacionalne centrale daju mladima, stav većine učesnika bio je da je takva podrška neretko pretežno deklarativna i da se javlja ad hoc, odnosno kada je u pitanju konkretna aktivnost koju mladi planiraju. Ostaje međutim pitanje kako i koliko daleko mladi mogu planirati svoje aktivnosti i razvijati svoje ideje ukoliko nemaju unapred određen budžet sa kojim mogu raspolagati. Više sredstava i pažnje koji bi se ulagali u edukaciju mladih aktivista i onih koji žele aktivno da se bave sindikatom, doprineli bi smanjenju negativne slike i povećanju poverenja koje mladi imaju prema sindikatima. To bi omogućilo i veći angažman mladih i njihovu veću informisanost. Takođe je prepoznata potreba za što većim uključivanjem mladih u proces donošenja odluka i njihovo osnaživanje za bavljenjem svim pitanjima od značaja za rad sindikata.

Ono što je prepoznato kao veoma korisno jeste mogućnost da se ili kroz kurikulume ili kroz neformalno obrazovanje obezbedi mogućnost da se srednjoškolci i studenti završnih godina informišu o sindikatima i radnim pravima, što bi imalo pozitivan uticaj ne samo na jačanje odbora mladih, već i na jačanje i pozitivan imidž samih centrala. Ono o čemu posebno treba voditi računa kada je ovo u pitanju jeste način prilaska mladima i osposobljenost edukatora da im temu sindikalizma približe na način koji je prihvatljiv njihovom uzrastu i sferi interesovanja. Korišćenje društvenih mreža, ulične manifestacije, performansi, koncerti, samo su neki od alata koje bi trebalo nužno iskoristiti da bi se mladima približio rad sindikata. Delimičan raskid sa nekim tradicionalnim načinima delovanja svakako bi doprineo boljem imidžu sindikata u javnosti, posebno među mladima. Posebno je istaknuta potreba za daljim jačanjem regionalne, evropske, međunarodne saradnje.

Na narednom godišnjem susretu Odbora mladih RSS mladi će se detaljnije upoznati sa aktivnim merama zapošljavanja koje su aktuelne kako u regionu tako i na nivou EU i sa njihovim uticajem na mlade. Radni deo je zaključen usvajanjem predloga koji je izneo kolega Boško Petrov iz SSSS da se ubuduće, prilikom svakog susreta u zemlji domaćinu sprovede zajednička aktivnost mladih koja bi ukazala na neki od aktuelnih problema u zemlji domaćinu i koja bi bila medijski propraćena.

Na zajedničkoj sednici sa Regionalnim sindikalnim savetom „Solidarnost“, Odbor mladih je podneo izveštaj o svom radu. Mladi su izneli da je: potrebna dalja i snažnija podrška mladima, koja neće biti samo deklarativna već i finansijska; da je potrebno menjati tradicionalne pristupe u radu sindikata i unositi inovativnost i kreativnost u čemu mladi mogu značajno da doprinesu, a što bi uticalo na građenje pozitivnog imidža sindikata u javnosti, a posebno privlačenja mladih članova; da je potrebno jačati dalje regionalnu i evropsku solidarnost; da zemlje članice EKS-a koje to već nisu uradile treba da u što je moguće kraćem roku imenuju svoje predstavnike u Odbor mladih EKS-a; da centrale moraju imati više razumevanja i biti više otvorene za korišćenje evropskih fondova što može nesporno uticati kako na poboljšanje finansijskog stanja centrala, tako pružiti mogućnost angažovanja novih kadrova i u konačnom doprineti ostvarenju i realizaciji onih aktivnosti za koje centrale nemaju dovoljno sopstvenih sredstava.

Ovim je rad Odbora mladih RSS Solidarnost završen uz preuzetu obavezu da se u periodu do održavanja narednog sastanka osmisli aktivnost koju će mladi sprovesti ukazivanjem na problem koji izabere zemlja domaćin, u ovom slučaju Crna Gora.